

УДК 342.9

Піскунова Ольга Борисівна,
здобувач Науково-дослідного інституту
публічного права
e-mail: pisckunova_olga@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ УПОВНОВАЖЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ (УПОВНОВАЖЕНИХ ОСІБ) З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ : ПОНЯТТЯ ТА СТРУКТУРА

В науковій статті здійснено аналіз наукових позицій вчених щодо розуміння терміну «адміністративно-правовий статус» та виокремлення його основних елементів. В науковій праці констатовано дуалістичний характер адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, оскільки з одного боку ведеться мова про статус уповноважених підрозділів, а з іншого – про статус уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції як посадової особи.

Визначено, що адміністративно-правовий статус уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції – це нормативно-правове закріплення місця уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) в системі суб'єктів реалізації антикорупційної політики держави щодо запобігання та виявлення корупції, що передбачає закріплення юридичних прав, обов'язків та гарантій, які реалізуються у межах адміністративно-правових відносин шляхом застосування відповідного правового інструментарію необхідного для виконання тієї юрисдикції держави, які стали підґрунтям їх утворення, а також порядку взаємодії з іншими державними та громадськими інституціями щодо викоренення корупції як негативного соціально-правового явища. Визначено структуру адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, що полягає у відповідній злагодженості та взаємодоповненості елементів, які утворюють наступні блоки: 1) цільовий (цілі, завдання, функції); 2) структурно-організаційний (структура, порядок взаємодії, зовнішні і внутрішні зв'язки); 3) компетенційний та 4) відповідальність.

Ключові слова: адміністративно-правовий статус, елементи, уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції, запобігання, протидія, виявлення, корупція, антикорупційна політика, антикорупційне законодавство.

Pisckunova O. PECULIARITIES OF THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL STATUS OF THE AUTHORIZED SUBDIVISIONS (AUTHORIZED PERSONS) ON ISSUES OF PREVENTION AND DETECTION OF CORRUPTION: CONCEPT AND STRUCTURE

The scientific article analyzes the scientific positions of scientists on understanding the term "administrative and legal status" and highlighting its main elements. The scientific work states the dualistic nature of the administrative and legal status of authorized units (authorized persons) for the prevention and detection of corruption, as on the one hand we are talking about the status of authorized units, and on the other - the status of authorized persons for prevention and detection of corruption. persons. It is determined that the administrative and legal status of authorized units (authorized persons) for the prevention and detection of corruption - is the legal consolidation of the place of the authorized unit (authorized person) in the system of subjects of anti-corruption policy of the state to prevent and detect corruption. legal rights, responsibilities and guarantees, which are realized within the administrative-legal relations through the application of appropriate legal tools necessary for the implementation of the jurisdiction of the state, which became the basis for their formation, as well as cooperation with other state and public institutions to eradicate corruption as a negative socio-legal phenomenon. The structure of the administrative and legal status of authorized units (authorized persons) for the prevention and detection of corruption, which consists in the appropriate coherence and complementarity of the elements that form the following blocks: 1) target (goals, objectives, functions); 2) structural and organizational (structure, order of interaction, external and internal relations); 3) competent and 4) responsibility.

Key words: administrative and legal status, elements, authorized subdivisions (authorized persons) on issues of prevention and detection of corruption, prevention, counteraction, detection, corruption, anti-corruption policy, anti-corruption legislation.

Постановка проблеми. Нинішній етап державного розвитку України свідчить про ініціативне впровадження європейських стандартів та правил до національного законодавства, що регламентує засади запобігання та протидії корупційним проявам. Широкомасштабні соціально-економічні та суспільно-політичні зміни, яких зазнає Україна останнім часом під впливом євроінтеграційних процесів також позначаються і на системних змінах у системі та структурі органів публічної адміністрації, на які покладено завдання та функції щодо формування та реалізації антикорупційної політики.

Особливої уваги у цьому контексті набуває проблема становлення уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, метою діяльності яких є організації та здійснення заходів із запобігання та виявлення корупції. В той же час, невід'ємною складовою цих

перетворень має стати удосконалення адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, діяльність яких спрямована на дотримання та належне виконання в Україні антикорупційного законодавства, а також забезпечення дотримання прав та гарантій захисту осіб, які сприяють виявленню корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Варто звернути увагу, що останнім часом науковцям достатньо уваги приділяється дослідженню адміністративно-правового статусу спеціалізованих суб'єктів запобігання та протидії корупції в Україні. Доцільно виділити роботи таких науковців як: М. Ю. Бездольний «Адміністративно-правові засади діяльності органів внутрішніх справ щодо протидії корупції» (2007 р.); В. Д. Гвоздецький «Адміністративно-правові та організаційні засади запобігання і протидії корупції в Україні» (2014 р.); С. В. Рівчаченко «Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів як спосіб протидії корупції» (2017 р.); О.В. Скомаров «Адміністративно-правові основи діяльності Національного антикорупційного бюро України (2017 р.); С. О. Шатрава «Адміністративно-правові засади запобігання корупції в органах Національної поліції України» (2017 р.); Т. В. Хабарова «Адміністративно-процесуальні засади запобігання корупції в Україні» (2017 р.); С.В. Конєва «Звільнення з публічної служби як захід запобігання корупції» (2018 р.); Комарова Ю.М. Адміністративно-правовий статус Національного антикорупційного бюро України (2018 р.); І. О. Клочко «Органи прокуратури України в системі суб'єктів протидії корупції: адміністративно-правовий аспект» (2018 р.); Макаренков О. Л. «Основи антикорупційних трансформацій публічного права у відкритому суспільстві» (2018 р.); О. В. Іванов «Адміністративно-правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції» (2019 р.); Д. М. Демків «Адміністративно-правове забезпечення взаємодії Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з іншими правоохоронними органами» (2019 р.); К.В. Ростовська «Адміністративно-правові основи державної антикорупційної політики в Україні» (2019 р.); Р. В. Гречанюк «Концептуальні засади адміністративної діяльності спеціалізованих антикорупційних органів України» (2020 р.); Л. А. Жуковська «Адміністративно-правові засади діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції в Україні» (2020 р.); Д. О. Іщук «Адміністративно-правовий статус спеціалізованих суб'єктів протидії корупції в Україні» (2020 р.) та ряд інших.

Аналізовані роботи містять окремі аспекти адміністративно-правового статусу спеціалізованих антикорупційних органів щодо запобігання та протидії корупції в Україні, та не торкаються питань, які б визначали особливості саме адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції.

Мета статті полягає в аналізі наукових позицій вчених-адміністративістів щодо розуміння поняття та елементів адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації та спеціалізованих антикорупційних органів, з подальшим визначенням особливостей адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції та його елементів.

Виклад основного матеріалу дослідження. На початку наукової праці доцільно навести наукові позиції щодо розуміння адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації з подальшою метою виокремлення його основних елементів. Так, в науковій літературі на сьогоднішній день достатньо наукових концепцій щодо розуміння означеного поняття та визначення основних елементів, оскільки це здійснюється на підставі аналізу ознак органу публічної адміністрації як суб'єкта влади. Таким чином, під адміністративно-правовим статусом органу публічної адміністрації розуміють: відповідні повноваження юридично-владного характеру, реалізація яких забезпечує йому досягнення мети виконавчо-розпорядчої діяльності, шляхом реалізації компетенції – предметах відання, правах, обов'язках, територіальних межах діяльності кожного окремого органу [1, с. 59]; офіційну назву органу; порядок і спосіб його утворення; територію та межі дії; цілі діяльності, завдання і функції; об'єм і характер окремих владних повноважень; форми і методи діяльності; відповідальність; джерело фінансування органу; наявність або відсутність прав юридичної особи; право та обов'язок мати визначену внутрішню структуру; право користуватися державними символами тощо [2, с. 17]; відповідне організаційне утворення, що є частиною державного апарату, має певну компетенцію, структуру, територіальний масштаб діяльності, утворюються в порядку, встановленому законом або іншими нормативно-правовими актами, володіють певними методами роботи, наділені повноваженнями виступати за дорученням держави тощо [3, с. 80–81]; компетенцією, під якою слід розуміти систему повноважень цього органу, яка включає обов'язки і права щодо здійснення завдань та функцій держави [4, с. 99]; комплекс прав і обов'язків, закріплених нормами адміністративного права, а також гарантії захисту цих прав і обов'язків [5, с. 9]; сукупність складових трьох блоків: 1) цільового, який визначає норми про цілі, задачі і функції та принципи діяльності; 2) організаційно-структурний, який складається з правових приписів, що регламентують порядок утворення, реорганізацію, ліквідацію органу, його структуру, лінійну і функціональну підпорядкованість; 3) компетенції, як сукупності владних повноважень і підвідомчості [6, с. 85]; складною правовою конструкцією, яка включає в себе: цілі, завдання, функції; компетенцію; організаційний блок елементів; відповідальність [7, с. 44].

Аналіз наукових позицій щодо розуміння адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації в деякій мірі є сталим щодо його змісту та основних елементів. Слушною є позиція тих

науковців, які виокремлюють групову, так би мовити блокову систему елементів адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації, а саме цільовий, організаційно-структурний та компетенційний блоки.

Подальший хід роботи спрямуємо на дослідження наукових позиції вчених, які в своїх наукових працях досліджували питання адміністративно-правового статусу спеціалізованих антикорупційних органів щодо запобігання, протидії та виявлення корупції.

Так, Ю. М. Комарова пропонує під адміністративно-правовим статусом Національного антикорупційного бюро України розуміти сукупність таких елементів як: мета створення, місце в системі публічної адміністрації, принципи діяльності, структура, завдання, функції, права, обов'язки, юридична відповідальність, особливості взаємодії з іншими суб'єктами. Дослідження цих елементів дало змогу Ю. М. Комаровій дійти висновку про їх поділ на дві групи: 1) елементи операційного характеру, за допомогою яких здійснюється основна діяльність НАБУ, такі як: права, обов'язки, повноваження, компетенція та відповідальність; 2) елементи організаційного характеру, які носять установчий характер, такі як: мета створення, завдання, принципи, напрями діяльності, порядок створення, реорганізації та ліквідації, структура, чисельність та територіальні підрозділи [8, с. 79]. Не заперечуючи проти такого підходу щодо поділу елементів адміністративно-правового статусу на дві групи. Хотілось би звернути увагу, що на нашу думку доречно було вести мову про три блоки елементів адміністративно-правового статусу, це: по-перше, цільовий блок (мета, завдання, функції та принципи діяльності); по-друге, структурно-організаційний блок (процедури створення, реорганізації, ліквідації, організаційна побудова, процедури взаємодії та координації) по-третє, компетенційний блок (права та обов'язки).

У свою чергу, Д. М. Демків досліджуючи адміністративно-правове забезпечення взаємодії Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) з іншими правоохоронними органами доводить, що закон України «Про прокуратуру» не дає чіткого уявлення про основні характеристики адміністративно-правового статусу як самих прокурорів, так і прокурорів САП, обмежуючись констатацією існування адміністративних посад в органах прокуратури. Однак досліджуваний статус притаманний не тільки прокурорам, які обіймають адміністративні посади в органах прокуратури, а й іншим, адже усі вони наділені визначеними законом владними повноваженнями, й при цьому саме адміністративно-правовий статус створює належні передумови для здійснення адміністративної діяльності, якісної внутрішньої та зовнішньої співпраці, а також має забезпечувальну природу для реалізації визначених функцій САП [9, с. 14].

Між іншим, А. А. Приходько наголошує, що адміністративно-правовий статус публічної адміністрації у сфері запобігання та протидії корупції в Україні з теоретичної точки зору – це роль, значення та цінність її представників у цьому механізмі; з практичної – надання їм можливості вчиняти адміністративні дії, що тягнуть за собою настання юридичних наслідків як індивідуального, так і публічного характеру. Для всіх суб'єктів досліджуваної публічної адміністрації головним критерієм визначення їхнього адміністративно-правового статусу є, по-перше, завдання, з метою виконання якого їх було утворено; по-друге, комплекс адміністративних обов'язків і прав, за допомогою яких це завдання втілюється; по-третє, юридичне значення результату діяльності – ефективність, необхідність і доцільність існування конкретного уповноваженого суб'єкта та безпосередньо діяльності, яку він реалізовує в рамках запобігання чи протидії корупції в Україні [10, с. 396]. В цілому можна погодитися із відповідними елементами адміністративно-правового статусу органів публічної адміністрації щодо забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні, але в той же час, за межами дослідження залишаються такі елементи, як відповідальність посадових осіб зазначених органів, порядок утворення, ліквідація, принципи, форми та методи діяльності тощо.

Доречно вказати наукову позицію А. Б. Фодчука, який в науковій праці досліджує питання адміністративно-правового статусу викривачів корупції, тобто останні спрямовують свої зусилля на виявлення саме корупції, та своєчасно повідомити якраз уповноважені підрозділи (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції. Отже, адміністративно-правовий статус викривачів корупції – це закріплена нормами антикорупційного законодавства і гарантована державою стала, цілісна, логічно впорядкована та внутрішньо узгоджена система елементів (права, обов'язки, гарантії діяльності та відповідальність), що закріплюють правове положення викривачів корупції, визначають характер їх діяльності, встановлюють межі можливої поведінки, а також окреслюють їх значення і роль у сфері протидії корупції [11]. Варто також зазначити, що саме уповноважені підрозділи (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції забезпечують постійну взаємодію з викривачам, сприяють забезпеченню дотримання їхніх прав та гарантій захисту у відповідності до норм діючого законодавства.

Як вірно зауважує Д. О. Ішук в монографічному дослідженні, що адміністративно-правовий статус спеціалізованих суб'єктів протидії корупції в Україні становить сукупність законодавчо визначених елементів, які відображають положення кожного спеціалізованого суб'єкта з-поміж інших подібних органів. Крім того, Д. О. Ішук звертає увагу, наскільки якісно й повно буде визначено адміністративно-правовий статус спеціалізованих суб'єктів протидії корупції в Україні, залежить ефективність функціонування зазначених суб'єктів. Вчений до структури елементів адміністративно-правовий статусу спеціалізованих суб'єктів протидії корупції відносить такі: повноваження (суб'єктивні права та юридичні обов'язки), юридичні гарантії діяльності спеціалізованих суб'єктів протидії корупції та їхня юридична відповідальність [12, с. 88].

В межах наукового дослідження О.В. Івановим було сформовано поняття адміністративно-правового статусу НАЗК як обумовлену функціональним призначенням, нормативно визначену сукупність його юридичних прав, обов'язків і гарантій, які реалізуються у рамках як адміністративних правовідносин, так і поза ними і відображають реальне становище та місце центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом у системі суб'єктів, діяльність яких спрямована на формування та реалізацію державної антикорупційної політики держави, визначаючи при цьому специфіку його діяльності [13, с. 5]. У відповідності до норм діючого законодавства, НАЗК є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, і, відповідно до цього є певні особливості адміністративно-правового статусу вказаного органу. Слушним є висновки щодо виокремлення певних елементів адміністративно-правового статусу НАЗК, які вчений умовно поділяє на відповідні блоки: 1) функціональний блок – компетенція, повноваження НАЗК та відповідальність його посадових осіб; 2) організаційно-структурний блок – порядок утворення, реорганізації та ліквідації; точна назва центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом і його структура; мета, завдання, функції, принципи, форми і методи діяльності НАЗК [13, с. 14]. Застосовуючи такий метод виокремлення елементів адміністративно-правового статусу НАЗК надає можливість розкрити його зміст, як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, а також відповідний статус посадових осіб даного органу.

Запропонована класифікація елементів адміністративно-правового статусу доречна в аспекті досліджуваної проблематики, оскільки ми ведемо мову про уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції. Різниця полягає в процедурі утворення та функціонування уповноважених підрозділів та посадових осіб. Справа у тому, що все залежить від штатних одиниць державного органу, що в подальшому призводить до утворення уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції чи введення окремої посади уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, як структурної одиниці. В іншому випадку можливе покладення виконання обов'язків уповноваженої особи на працівника державного органу, як-то працівника юридичної, кадрової служби чи спеціаліста внутрішнього аудиту. Все вищезазначене свідчить про відповідні особливості адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції.

Висновок. Аналіз наукових позицій та норм діючого законодавства, надає можливості визначити структуру адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, що полягає у відповідній злагодженості та взаємодоповненості елементів, які утворюють наступні блоки: 1) цільовий (цілі, завдання, функції); 2) структурно-організаційний (структура, порядок взаємодії, зовнішні і внутрішні зв'язки); 3) компетенційний та 4) відповідальність.

Можемо констатувати про дуалістичний характер адміністративно-правового статусу уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, оскільки з одного боку ми ведемо мову про відповідний статус уповноважених підрозділів, а з іншого – про статус уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції як посадової особи.

Таким чином, адміністративно-правовий статус уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції – це нормативно-правове закріплення місця уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) в системі суб'єктів реалізації антикорупційної політики держави щодо запобігання та виявлення корупції, що передбачає закріплення юридичних прав, обов'язків та гарантій, які реалізуються у межах адміністративно-правових відносин шляхом застосування відповідного правового інструментарію необхідного для виконання тієї юрисдикції держави, які стали підґрунтям їх утворення, а також порядку взаємодії з іншими державними та громадськими інституціями щодо викоренення корупції як негативного соціально-правового явища.

В той же час, до особливостей адміністративно-правовий статус уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, слід віднести: 1) мета створення – забезпечення реалізації антикорупційної політики щодо запобігання та виявлення корупції; 2) наділення законодавчо визначеним обсягом адміністративно-процесуальної правосуб'єктності, необхідної для реалізації мети діяльності уповноваженого підрозділу; 3) утворюються для здійснення державної функцій у сфері антикорупційної політики, зокрема проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією, моніторингу реалізації державної антикорупційної політики, формування світогляду несприйняття корупції в діяльності органу публічної адміністрації тощо; 4) наявність системи правових, економічних та соціальних гарантій діяльності останніх; 5) особливості утворення, підстави та порядок діяльності уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції врегульовано адміністративно-правовими нормами тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Адміністративне право України : підруч. / [Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Богуцький та ін.]; за ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Харків : Право, 2010. 624 с.
2. Ельцов Н. С. Правовой статус территориальных органов юстиции : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. М., 2003. 211 с.
3. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. академічний курс : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.

4. Алехин А. П., Кармолицкий А. А., Козлов Ю. М. Административное право : [учебник]. М. : ЗЕРЦАЛО, ТЕИС, 1996. 608 с.
5. Князька Л.А. Адміністративно-правове регулювання в галузі соціального захисту населення : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2010. 20 с.
6. Бахрах Д. Н. Административное право : [учебник для вузов]. М. : Издательство БЕК, 1999. 368 с.
7. Лебідь Н. В. Адміністративно-правовий статус державних інспекцій в Україні : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.07 Харків, 2004. 19 с.
8. Комарова Ю.М. Адміністративно-правовий статус Національного антикорупційного бюро України : дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2018. 229 с.
9. Демків Д. М. Адміністративно-правове забезпечення взаємодії Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з іншими правоохоронними органами : автореф. ... дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Тернопіль, 2019. 23 с.
10. Приходько А. А. Адміністративно-правове забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні за умов євроінтеграції : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2020. 485 с.
11. Фодчук А. Б. Поняття, ознаки та структура адміністративно-правового статусу викривачів корупції. *Юридична наука*. 2019. № 3. С. 112–121.
12. Іщук Д. О. Адміністративно-правовий статус спеціалізованих суб'єктів протидії корупції в Україні : моногр. Київ : Вид. дім «Гельветика», 2020. 356 с.
13. Іванов О. В. Адміністративно-правовий статус Національного агентства з питань запобігання корупції : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2019. 20 с.

REFERENCES:

1. Vytjak, Yu. P., Gharashhuk, V. M., Boghucykjy, V. V. ta in. (2010). *Administratyvne pravo Ukrajinjy : pidruch.* [Administrative law of Ukraine: textbook]. Kharkiv : Pravo [in Ukrainian].
2. Eljcov, N. S. (2003). *Pravovoj status terrytorjalnykh orghanom justycyy.* [Legal status of territorial bodies of justice]. Candidate's thesis. Moskva [in Russian].
3. Kolomojecj, T. O. (2011). *Administratyvne pravo Ukrajinjy. akademichnyj kurs: pidruchnyk.* [Administrative law of Ukraine. academic course: textbook]. Kyjiv : Jurinkom Inter [in Ukrainian].
4. Alekhyn, A. P., & Karmolyckyj, A. A., & Kozlov, Ju. M. (1996). *Admynystratyvnoe pravo : uchebnyk.* [Administrative law: textbook]. M.: ZERCALO, TEYS [in Russian].
5. Knjazjzka, L.A. (2010). *Administratyvno-pravove rehuljuvannja v ghaluzi socialjnogho zakhystu naseleennja.* [Administrative and legal regulation in the field of social protection]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyjiv [in Ukrainian].
6. Bakhrakh, D. N. (1999). *Admynystratyvnoe pravo: uchebnyk dlja vuzov.* [Administrative law: textbook for universities]. M. : Yzdatelstvo BEK [in Russian].
7. Lebidj, N. V. (2004). *Administratyvno-pravovyj status derzhavnykh inspekciy v Ukrajinj.* [Administrative and legal status of state inspections in Ukraine]. Extended abstract of candidate's thesis. Kharkiv [in Ukrainian].
8. Komarova, Ju.M. (2018). *Administratyvno-pravovyj status Nacionaljnogho antykorupcijnogho bjuro Ukrajinj.* [Administrative and legal status of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine]. Candidate's thesis. Kyjiv [in Ukrainian].
9. Demkiv, D. M. (2019). *Administratyvno-pravove zabezpechennja vzajemodiji Specializovanoji antykorupcijnoji prokuratury z inshymy pravookhoronnymy orghanamy.* [Administrative and legal support of interaction of the Specialized anti-corruption prosecutor's office with other law enforcement agencies]. Extended abstract of candidate's thesis. Ternopilj [in Ukrainian].
10. Prykhodjko, A. A. (2020). *Administratyvno-pravove zabezpechennja zapobighannja ta protydiji korupciji v Ukrajinj za umov jevrinteghraciji.* [Administrative and legal support for preventing and combating corruption in Ukraine in terms of European integration]. Doctor's thesis. Dnipro [in Ukrainian].
11. Fodchuk, A. B. (2019). *Ponjattja, oznaky ta struktura administratyvno-pravovogho statusu vykryvachiv korupciji.* [The concept, characteristics and structure of the administrative and legal status of whistleblowers]. *Jurydychna nauka*, 3, 112–121. [in Ukrainian].
12. Ishhuk, D. O. (2020). *Administratyvno-pravovyj status specializovanykh subjektiv protydiji korupciji v Ukrajinj: monoghr.* [Administrative and legal status of specialized anti-corruption entities in Ukraine: monograph]. Kyjiv : Vyd. dim «Gheljvetyka» [in Ukrainian].
13. Ivanov, O. V. (2019). *Administratyvno-pravovyj status Nacionaljnogho aghentstva z pytanj zapobighannja korupciji.* [Administrative and legal status of the National Agency for the Prevention of Corruption]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyjiv [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 24.10.2020